

Landskap Småland Upptecknat av: Östergrenska.
 Härad: Moåne Adress: Höglunds länka. skola.
 Socken: Karlshögda Berättat av: _____
 Uppteckningsår: _____ Född år _____ i _____

Uppteckningen rör _____

*Sägaren om den bestrykta
guldgruvan.*

^{X.Y.Z}
Uppst. av Erik Petrus. 1006.
Elev vid Högarås lantmannaskola
Karlslunda s.m. 1914-15

S. Möre. Sägen

Smil - 1006 4 sid
Den bergtagna

En sägen från mäländsbygden.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Upptecknad 1915 av

Erik Petrus

Smilåland Uppst. En elev vid Högelids
S. Möre och lantmannaskola
Karlslunda s.m. 1915.

I Kettikhults by, i Karlskunda socken, djupt inne i skogen finnes ett berg, som i dagl. tal benämnes "Karnaberg". — Gränsen mellan Karlskunda och Lång socknar uppgäres av en å, och däröver leder landsvägen Päråd - Westmolösa. Bron över ån kallas vanligen "Brudhyltans bro". —

Långt tillbaka i tiden, en stielig och skön försommardag, gick en ung, bildskön jungfru i skogen väster om Kettikhults gård och vallade korna, under det hon sjöng en vacker visa. Jungfruns namn var Karin.

Falltrasten slog sin drill i de skyhöga furorna, lärkan jublade i skyn, och göken ropade ut sommarfröjd från ett läöväd, allt var sprittande liv, och barkapen låto det soffliga gräset sig väl smaka.

Lockad av skön Karins sång valkos en fager yngersven och började tala med henne. Han förde henne långt in i skogen, utan han visste hur eller var, hon blode så smekande ämt med henne, och hans varma blickar sade mera än ord. Snart var hon långt borta från sin betonde hjord utan att veta, hur det gick till, och i ett litet berg med rum och kamrar befann han sig snart, förd av hons vänliga hand. Först nu förstod hon, att hon blivit bergtagen. — Här i berget bodde troll, som

hade förmågan att omskapa sig till vackra människor och för öfrigt göra sig lika vemsom helst. — Hemma i Rottellult var sorgen stor, då deras rara Karin ej kom hem med sin bjord, då kvällen kom. Varthade Karin sagit vägen? Dagen efter varo alla, som kunde uppåttas, och sökte efter henne, men hon stod inte att finna; endast hennes bjord gick ensam och sorgande i skogen. Dag gick efter dag, men Karin var och förblev borta. — Lörssen och vemodig gick skön Karin hos sina nya "anhöriga". Hur var det det hemma? Var fanns hennes kära hjärta? Skulle hon mer få se sitt hem? Ja, hur skulle det bli, allt detta, undrade hon med hopp om att kunna, på något sätt, komma ur sin fångenskap.

Den unge svennen talade så väl med henne, här skulle de inte vara längre, än tills de blev vigda, sedan skulle de på sina vackra hästar rida till sitt nya hem, som var på ^{beläget} annat ställe i trakten, och där Karin skulle sitta så väl. Men alla dessa rara löften trodde hon icke mycket på, hon bara längtade hem, men säga något därom var bänligt. När de varo vigda, när hon blev hans brud, då skulle de båda hälsa på hos hennes föräldrar, o, tänk vad mycket gott, som väntade henne, och hur överraskade de skulle bli om hemma, då hon, vid sin svägers sida, kom hem, fin och ståtlig, som brud till en så präktig man.

Äntligen efter många och långa böner fick han en gång gå hem, men då blott på avstånd tala med de sina. Ensam fick hon inte gå, hon vaktades, men vakten gick ett stycke efter. Hon fick i alla fall tala med dem om sin belägenhet och redogjorde så gott hon kunde, hur allt var. De skulle nu skaffa en prästkappa från Stry prästgård och breda ut den på bron över ärn på vägen till Stry. När hon red över, skulle hon släppa byglarna på sin häst till tecken på, vem det var, de skulle fånga och föra undan. De skulle laga henne precis som hon red över den på bron utbredda prästkappan. Hon vågade så äter till berget. Att rymma eller komma därifrån på något vis var omöjligt, trots alla försök. Hon var bergtagen, och snart skulle hon vigas med ett av bergets hall. Så en dag går färden till Stry prästgård, där vigelsen skall firas. Skön Karin rider först på en väcker häst, hon är blek och mycket allvarlig, skyggt ser hon sig omkring. Hon ser bort med den warta kappan, och då hon befinner sig med sin häst mitt på den samma, släpper hon byglarna, hennes anhängiga rusar fram, lyfter ner henne av hästen och gämmar henne fort i skogen. Nu kom alla andra andar lösa runt om, det höj, ven, skriade, brakade, small, snyflade, skattade hemskt och rätt, blåse, och ⁱwildaste raseri stöttes Karins häst in i skogen. Snart var Karin

hemma i Kettikhult igen. Hon levde sedan här sitt liv i stillfärdighet, och aldrig var hon sig lika nära, sedan hon varit i trollens värld.

Efter denna dagen kallades berget "Karnaberg" och kallas så än i dag. På grund av denna sägen har berget sedan dess varit mycket besökt av folk från kringliggande bygder, och personer, som nu äro gamla, veta allt berättat, hur studenter och lärare ofta bad bygdens folk följa sig dit och visa dem runt i det mångomtalade berget. —

"Karnaberg" har sedan den händelsen varit tillhåll för förbrytare och annat löst folk av många slag, och många historier ur folklivet finnes om Karnaberg, som kunde upptecknas.

Men, där Karin befriades ur sin fångenskap, fick namnet Prudhyllsbro och heter så ännu i dag.

Eksjöseta

E lev vid Höglids lantmannaskola 1914-15

Upptecknad den 3 jan. 1915